

Politisk information i skolan – ett led i demokratiuppdraget (SOU 2016:4)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet från Utredningen om politisk information i skolan (U 2014:13).

Sammanfattning

- SKL tillstyrker utredningens förslag om att införa en ny bestämmelse i skollagen som reglerar hur skolor kan förhålla sig till att bjuda in politiska partier i verksamheten.
- Förbundet föreslår dock att bestämmelsen placeras i 29 kap. skollagen, snarare än i lagens första kapitel.
- Slutligen understryker förbundet behovet av ytterligare stöd till skolledare att ingripa vid eventuella brottsliga yttranden och att agera mot åsiktsyttringar som trakasserar eller kränker en elev.

En ny bestämmelse i skollagen

Efter en gedigen genomgång av det rådande rättsläget, drar utredningen slutsatsen att lagstiftningen inte ger någon tydlig bild av hur skolor ska förhålla sig när det gäller att bjuda in politiska partier. Genom en ny bestämmelse i skollagen vill utredningen därför bringa större klarhet i frågan.

Förbundet delar utredningens utgångspunkt att deltagandet av politiska organisationer i utbildningen är ett sätt för skolan att arbeta med sitt demokratiska uppdrag. Det är därför olyckligt om otydligheter i lagstiftningen leder till att man från skolans sida avstår från att bjuda in politiska partier och deras ungdomsförbund. Detta gäller inte bara inför allmänna val, utan under elevens hela skoltid. För att undvika att skolor och huvudmän tolkar praxis olika, är det bra med en större tydlighet i lagstiftningen. SKL tillstyrker därför utredningens förslag till ny bestämmelse i skollagen.

Bestämmelsens placering

Utredningen förordar att den nya bestämmelsen infogas i skollagens första kapitel. Detta kapitel innehåller i övrigt bestämmelser av principiell och övergripande karaktär. Med tanke på den nya bestämmelsens mer detaljerade utformning, anser SKL att en placering i 29 kap. skollagen istället bör övervägas.

Utredningens bedömningar

Utredningen gör ytterligare en rad bedömningar i sitt betänkande (avsnitten 13, 15 och 16). Flertalet av dessa är konstateranden av gällande rätt. Här har förbundet ingenting att invända.

Några av bedömningarna berör däremot i detalj hur utredningen vill att skolan ska agera i samband med att politiska partier bjuds in till verksamheterna. Det handlar exempelvis om hur inbjudan ska göras, debattregler vara utformade och bokbord organiseras. Från SKL:s sida vill vi påpeka att det redan idag är vanligt att skolor bjuder in organisationer från det civila samhället som ett led i skolans demokratiska uppdrag eller för att belysa olika moment i utbildningen. Det finns därför en stor erfarenhet runt om i landet hur dessa situationer kan organiseras och vi har svårt att förstå relevansen av sådana detaljerade bedömningar i en statlig utredning. Även om utredningens intentioner är goda, riskerar sådana bedömningar att begränsa skolornas möjligheter att anpassa upplägget efter sina egna specifika förutsättningar.

Behov av ytterligare stöd

SKL ser samtidigt att det kan finnas behov av ytterligare stöd för skolor att rent praktiskt hantera vissa situationer som skulle kunna uppstå när partier eller politiska ungdomsförbund besöker verksamheten. Det ligger ett stort ansvar på skolledningen att agera i de fall en företrädare för ett politiskt parti skulle fälla brottsliga yttranden eller göra uttalanden som kränker eller trakasserar en elev. En konkret vägledning i hur skolan kan agera sådana fall skulle underlätta, i synnerhet vid besök av politiska partier vars åsikter strider mot skolans värdegrund.

Ikraftträdande

Förbundet har inga invändningar mot utredningens förslag att bestämmelsen ska träda i kraft den 1 juli 2017. Inga särskilda förberedelser torde behövas för skolor eller huvudmän då bestämmelsen enbart innebär en kodifiering av rådande praxis.

Konsekvenser

Eftersom förslaget om ny bestämmelse i skollagen inte i praktiken innebär någon förändring för skolornas hantering av inbjudningar av politiska partier, delar SKL utredningens bedömning att inga kostnadsökningar bör föreligga för skolor, kommuner eller landsting med anledning av förslaget.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande